

Gedeputeerde Staten van Gelderland
t.a.v. afdeling Landelijk Gebied
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

Zwolle, 24 juni 2007

Geacht college,

Graag maken we gebruik van uw verzoek een zienswijze in te dienen met betrekking tot de aanvraag van de gemeente Hattem voor een Natuurbeschermingswetvergunning ten behoeve van de uitbreiding van de bestaande jachthaven in Hattem, zaaknummer 2007-004867.

Het gebied van de jachthaven is gelegen binnen de begrenzing van de Speciale Beschermingszone "IJssel", die op grond van de Vogelrichtlijn is aangewezen. Het gebied is aangewezen voor de broedvogels kwartelkoning en ijsvogel en een aantal niet-broedvogels.

Door Bureau Waardenburg is een natuurtoets uitgevoerd, rapport nr. 05-072, 9 juni 2005. Uit dit rapport blijkt dat er bij verschillende broedvogelinventarisaties nabij de jachthaven kwartelkoningen zijn vastgesteld. In het rapport wordt dan ook terecht geconstateerd: "De soort is derhalve een jaarlijkse broedvogel in de omgeving van de jachthaven.". Wij delen niet de conclusie van Bureau Waardenburg dat er geen significante effecten zullen optreden door de uitbreiding van de jachthaven. Temeer daar hetzelfde bureau Waardenburg in 2003 (rapport nr. 03-141, 24 december 2003) nog vaststelde dat door de uitbreiding een broedplek van de kwartelkoning verloren kan gaan. Vervolgens constateerden zij: "In de zin van de Vogelrichtlijn kan dit effect als significant worden beschouwd.". Deze conclusie was gebaseerd op het gemiddelde aantal broedparen in 1993-1997. Het gemiddelde aantal broedparen van 1998-2003 was aanmerkelijk hoger. In 2006 werden er in de uiterwaarden van de IJssel slechts 22 territoria vastgesteld. Daarmee bleek de IJssel een belangrijke sleutelpositie in de Nederlandse populatie in te nemen. Aangezien de kwartelkoning in sterk wisselende aantallen voorkomt, is niet uit te sluiten dat er in een lange reeks van jaren kleinere aantallen kwartelkoningen aanwezig zullen zijn. De voorgenomen ingreep zal mogelijk een effect hebben op het broedhabitat van de kwartelkoning die hier jaarlijks met 1-2 paren broedt. In het Natura 2000 doelendocument wordt aangegeven dat de staat van instandhouding van de kwartelkoning als matig ongunstig wordt beoordeeld. Landelijk gezien, dient te worden ingezet op minimaal behoud van omvang en kwaliteit van het leefgebied voor het behoud van de huidige populatie (400 broedparen in Nederland). Op gebiedsniveau is bepaald dat zowel de omvang als de kwaliteit van het leefgebied voor de kwartelkoning verbeterd dienen te worden in deze SBZ, voor 60 broedparen kwartelkoning.

Aangezien er een herstelopgave geldt ten aanzien van de kwartelkoning in dit gebied, en deze doelstellingen in gevaar dreigen te worden gebracht door de uitbreiding van de jachthaven, is er volgens ons wel degelijk sprake van mogelijke significante effecten. De gevraagde Natuurbeschermingswetvergunning kan om deze reden niet verleend worden, eerst dient een nadere beoordeling plaats te vinden. Daarbij willen wij enkele opmerkingen maken.

Wanneer een project zoals de uitbreiding van deze haven, mogelijk significante effecten veroorzaakt, kan een vergunning toch verleend worden wanneer er dwingende redenen van groot openbaar belang spelen, er geen alternatieve mogelijkheden bestaan en de te verliezen natuurwaarden afdoende gecompenseerd worden.

Er is hier geen sprake van een zwaarwegend maatschappelijk belang. Het gaat slechts om recreatieve belangen cq het private commerciële belang van een jachtenmakelaar. De jachtenmakelaar van de Veen heeft namelijk ruim 40% van de jachthaven in gebruik als ligplaats voor te koop zijnde jachten. Economische belangen kunnen echter alleen een rol spelen wanneer het publieke belangen betreft. Voor het recreatieve gebruik van de jachthaven zijn het overgrote deel van het jaar voldoende ligplaatsen beschikbaar. Mocht de haven vol zijn, dan zijn op 4 km afstand in Zwolle diverse

alternatieven voorhanden. Er kan dus niet over dwingende recreatieve belangen gesproken worden.

Uit de stukken is niet op te maken of er alternatieven zijn onderzocht. Er zouden extra ligplaatsen in het aangrenzende Apeldoorns Kanaal kunnen worden gemaakt of er zou naar Zwolle kunnen worden uitgeweken.

Mocht u ondanks het hierboven gestelde, toch tot de conclusie komen dat er sprake is van zwaarwegend maatschappelijk belang en dat alternatieve ontbreken, dan moet er gezocht worden naar compenserende maatregelen.

Overigens willen wij opmerken dat de aanvrager van de vergunning van mening is dat significante effecten uit te sluiten zijn. Er worden echter twee compensatievoorstellen gepresenteerd, hieruit trekken wij de conclusie dat zij de negatieve effecten van de voorgenomen uitbreiding wel degelijk onderkennen.

Naar onze mening zijn deze compensatie-maatregelen echter geen serieuze voorstellen. Onze reactie op de 2 genoemde locaties:

A direct ten noorden van de geplande uitbreiding wil men een perceel van 3,5 ha aantrekkelijker maken voor weidevogels door het reliëf te versterken cq meer plasdras-situaties te creëren. Op zichzelf gezien goede maatregelen, maar de vraag is of ze tot compensatie zullen leiden van het verloren habitat voor de kwartelkoning. Dit perceel is nu al zeer rijk bedeed met de volgende broedvogels: zomertaling, slobbeend, watersnip, grutto, tureluur, kwartelkoning, koekoek en gele kwikstaart.

B nog weer iets noordelijker wil men op een graslandperceel van 6,4 ha weidevogelbeheer gaan uitvoeren. Dit perceel is echter hoog gelegen en voor een groot deel omgeven door bomen. De kans dat zich hier weidevogels gaan vestigen is minimaal.

Naast de kwartelkoning broeden in de betreffende graslanden de volgende soorten die voorkomen op de Nederlandse Rode Lijst 2004: zomertaling, slobbeend, watersnip, grutto, tureluur, koekoek en gele kwikstaart. Deze zullen alle in meer of mindere mate schade ondervinden.

Samenvattend: De Natuurbeschermingswet 1998 stelt dat schade niet acceptabel is bij het geringe maatschappelijke belang van de uitbreiding, namelijk uitbreiding van een jachthaven die het grootste deel van het jaar voldoende ligplaatsen heeft en de wens van een commercieel bedrijf om in een VRL-gebied uit te breiden. Ook ontbreekt onderzoek naar alternatieve oplossingen en adequate compensatiemaatregelen om het verlies aan habitat voor de kwartelkoning te compenseren.

Wij verzoeken u dan ook de Natuurbeschermingswetvergunning niet te verlenen.

Namens Vogelbescherming Nederland

5.1.2e

Medewerker wetlandbescherming

Mede namens de KNNV Vogelwerkgroep Zwolle

5.1.2e